

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 046 119/98-3407
Signatura: vd3hs301

Inspektorát č. 4
Okresní pracoviště Plzeň-jih

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Střední odborné učiliště obchodu a řemesel, spol. s r. o.
Starý Plzenec
Herejkova 1013, 332 02 Starý Plzenec
- IZO:** 108005666
- Ředitel školy / zařízení:** Mgr. Stanislav Veverka
- Zřizovatel:** Střední odborné učiliště obchodu a řemesel, spol. s r. o.
Starý Plzenec
Statutární zástupce: Mgr. Stanislav Veverka, Manětínská 57,
323 02 Plzeň
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Plzeň-jih
- Termín inspekce:** 21.- 23. září a 8. října 1998
- Inspektoři:** Mgr. Ing. Ivan Veselý
Mgr. Jarmila Mrázková
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4
zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona
č. 139/1995 Sb.):
Řízení školy
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů
a ostatních materiálů,
o které se zjištění opírá:** Zřizovací listina, Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a škol.
zařízení, učební plány a osnovy, třídní knihy, katalogy, deníky
odborného výcviku, záznamy z pedagogických rad, protokoly
o přijímacím řízení, výkazy a protokoly o ukončování studia,
rozhodnutí o přijetí žáka, personální dokumentace, Výroční zpráva
školy za šk. rok 1997/98, plán kontrolní činnosti, protokoly a
záznamy o provedených kontrolách, rozvrh hodin, Řád školy,
přidělení předmětů vyučujícím, Organizace školního roku 1998/99.

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Koncepčním záměrem je vybudovat kvalitní odborné učiliště pro cca 140 prospěchově slabších manuálně zručných žáků základní školy. V původním záměru bylo otevření učebního oboru se zaměřením na truhlářskou výrobu, čalounictví a oděvnictví. V současné době je vzhledem k uplatnění absolventů a k poptávce na trhu práce obor oděvnictví nahrazen oborem mechanik-opravář pro silniční motorová vozidla. V písemné formě nebyla koncepce školy předložena.

Tento koncepční záměr se dlouhodobě nedaří plnit pro malý zájem ze strany dětí a rodičů o učební obory, způsobený širokou nabídkou studijních oborů pro výše popsany druh populace. Pro zachování minimálního počtu žáků, nezbytných pro zajištění chodu SOU, zřizovatel rozšířil nabídku o nástavbové studium. MŠMT ČR schválilo nástavbové studium oboru oděvnictví a nábytkářská výroba v rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. 20 268/97-60 ze dne 11. 6. 1997. V současné době se škola pohybuje na spodní hraně existence pro malý počet žáků v jednotlivých učebních oborech. Za těchto podmínek je plánování činnosti a chodu školy pouze krátkodobé s výhledem maximálně na jeden školní rok. Je závislé na výsledcích přijímacího řízení a s tím souvisejícího finančního zajištění školy. Další snížení počtu žáků a státních dotací by dle vyjádření ředitele vedlo k ukončení činnosti školy z ekonomických důvodů.

Součástí plánování je vypracovaná „Organizace školního roku 1998/99“ a plán kontrolní činnosti ředitele a zástupce ředitele. Výuka je plánována v souladu se schválenými učebními dokumenty, vyučující předkládají řediteli do konce měsíce září ke schválení vypracované tematické plány učiva. Plánování výchovně-vzdělávacího procesu nevyužívá pro dané obory standardů středoškolského odborného vzdělávání schválených MŠMT ČR 18. listopadu 1997 č.j. 34221/97-23 s platností od 1. ledna 1998.

V daných podmínkách (vybavenost školy, odbornost výuky, výše školného, dopravní obslužnost, mění se ekonomické podmínky včetně státních dotací, nízký zájem o učební obory, dostatek státních zařízení s podobným nebo stejným zaměřením v regionu atd.) je dobře míněná koncepce školy obtížně realizovatelná s citelně slabými místy, včetně nemožnosti dlouhodobého plánování. Náhradním řešením nemůže být rozšiřování studijních oborů, pro které škola nemá vytvořeny odpovídající podmínky.

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Řádně schválené učební plány jsou plněny. Ze zápisu v třídních knihách a z hospitační činnosti vyplývá, že výuka vychází ze schválených učebních dokumentů. Úroveň plnění osnov je limitována odborností a pedagogickou způsobilostí vyučujících. Ze šetření stížností a kontroly úrovně maturitních zkoušek provedených ČŠI však vyplývá zjištění o nedůsledném naplňování profilu absolventa (viz zpráva ČŠI o průběhu maturitní zkoušky č.j. 044 166/98-002208).

Plnění učebních plánů a zvláště učebních osnov vyžaduje zvýšenou pozornost.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Vedení školy tvoří ředitel školy Mgr. Stanislav Veverka, jeho zástupce a vedoucí sekretariátu ředitele. Tito jsou současně zřizovateli společnosti s r. o. Střední odborné učiliště obchodu a řemesel, Starý Plzenec. Metodické orgány nejsou zřízeny. Organizační řád není vypracován. Postavení a pravomoci jednotlivých pracovníků jsou určovány ústními pokyny ředitele školy.

3.2 Personální struktura

Škola má celkem deset zaměstnanců (pedagogických pracovníků) z toho čtyři externisty. Kontrolou dokladů o dosaženém vzdělání bylo zjištěno, že kromě ředitele školy nesplňuje žádný z pedagogických pracovníků podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Odborná způsobilost je ve výuce teoretických předmětů málo využívána a pedagogickou způsobilost mají jen členové vedení školy. Ve výroční zprávě je tak uvedena nepravdivá informace o odbornosti a pedagogické způsobilosti pracovníků školy. V daných podmínkách školy a dle vyjádření ředitele školy je zlepšení stávajícího stavu a zajištění odbornosti a pedagogické způsobilosti prakticky nemožné. Tato skutečnost je i předmětem nespokojenosti a stížností některých rodičů a žáků školy.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Škola zajišťuje pouze odborné vzdělávání pro vyučující SOU v oboru čalounictví a oděvnictví. V ostatních oblastech je vzdělávání ponecháno na volbě jednotlivých vyučujících v rámci samostudia, což je s ohledem na chybějící pedagogické vzdělání u většiny pracovníků nedostačující.

Odborné a pedagogické řízení je zvláště v oblasti teoretické výuky všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů výrazně nevyhovující a v daných podmínkách prakticky neřešitelné. Zvláště v případě zachování studijních oborů je personální struktura SOU naprosto nevyhovující.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Součástí kontrolního systému je plánování hospitační činnosti a kontrola povinné dokumentace ředitelem školy a zástupcem školy. Ostatní kontrolní činnost ředitele je vzhledem k počtu zaměstnanců a velikosti zařízení prováděna operativně.

V předložených pěti zápisech z hospitační činnosti ředitele provedených v loňském školním roce je hodnocení průběhu, chybí však důrazné zaměření na metodickou činnost a příslušná opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

Kontrolní činnost v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu je vzhledem k personálnímu obsazení školy a ke sledovaným formám výuky v průběhu inspekce výrazně nevyhovující.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Informační systém vnitřní i vnější je zajišťován na běžné úrovni. Vnější formou třídních aktivů (2x ročně), poskytováním konzultací rodičům na jejich žádost, popř.

pozváním rodičů do školy. Vnitřní informační systém je zajišťován ústní a písemnou formou, předáváním pokynů žákům a jednotlivým vyučujícím.

Informační systém je vzhledem k velikosti zařízení vyhovující, na běžné úrovni.

6. Vedení povinné dokumentace

Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol a školských zařízení nebylo předloženo s příslušnými podklady a doklady, jak uvádí § 38a odst. (1) písm. a) zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon). Ostatní povinná dokumentace je vedena v souladu s § 38a zákona č. 258/1996 Sb. Rozhodnutí o přijetí žáka je realizováno podpisem smlouvy. Při kontrole byly zjištěny dílčí nedostatky (opravy v TK, chybějící zápisy, u žáků nástavbového studia nedoložené předchozí vzdělání), byly projednány s ředitelem školy, který bezprostředně přijal příslušná opatření.

Vedení povinné dokumentace vyžaduje zvýšenou pozornost.

7. Výroční zpráva

Výroční zpráva obsahuje všechny náležitosti vyžadované § 17e odst. (2) zákona č. 139/1995 Sb. V rozporu se skutečnostmi zjištěnými Českou školní inspekcí je kapitola Údaje o pracovnících školy. V části o kvalifikovanosti vyučujících je uvedeno nepravdivé tvrzení o plné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků. Dále v kapitole Výsledky kontrol kompetentních orgánů odst. 1 a 2 jsou uvedeny nepravdivé informace o výsledcích kontrol a šetření ČŠI zkrácené ve prospěch školy.

Výroční zpráva je po formální stránce na běžné úrovni, ale vzhledem ke zjištěným nesrovnalostem stavějící školu neoprávněně do lepšího světla, je zpráva výrazně nevyhovující a vzhledem k veřejnosti zavádějící.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola nezbytné prostředky pro zajištění chodu získává ze státní dotace, školného a hospodářské činnosti žáků školy prováděné v rámci odborného výcviku. Vzhledem k výši dotace (částce) přidělované ze státního rozpočtu je tato využívána na částečné krytí nákladů, na které je určena. Účetnictví školy je vedeno smluvně odbornou účetní a daňově poradenskou firmou.

Během inspekce nebylo zjištěno neefektivní využívání prostředků přidělovaných ze státního rozpočtu.

9. Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

SOU obchodu a řemesel spol. s r.o. nemá vlastní budovu a svoji činnost provozuje v pronajatých prostorách Zemědělského družstva Starý Plzenec. Tato budova prostorově vyhovuje potřebám školy. Hygienikem je stanovena kapacita na 140 žáků. Vybavení je však minimální jak pro teoretickou výuku, tak pro zajišťování odborného výcviku oboru truhlář i čalouník. Tato situace je kromě jiného způsobena nepřevedením majetku původního zřizovatele soukromého SOU na nového t.j současného zřizovatele, přestože stát na pořízení vybavení školy poskytl prostředky formou dotací. Škola není vybavena pomůckami, což se odráží na názornosti výuky (viz kapitola 11 této zprávy). Pro výuku odborných předmětů technika administrativy a výpočetní technika mají žáci k dispozici šest

mechanických psacích strojů a tři počítače s již prakticky nevyhovující konfigurací. Odborný výcvik oboru čalouník a truhlář probíhá ve vlastních dílnách školy umístěných v suterénu budovy. Dílna je vybavena základním nářadím. Část nářadí je soukromým vlastnictvím zaměstnanců školy. Strojní vybavení představuje universální dřevoobráběcí stroj a dva čalounické šicí stroje. Profesionální dřevoobráběcí stroje nemá škola k dispozici.

Výraznější zlepšování materiálně-technických podmínek vzhledem k nákladům na provoz, k výši přidělované státní dotace a zájmu o střední odborné učiliště (t.j. počtu žáků) je těžko realizovatelné.

Materiálně-technické vybavení školy je vzhledem k obdobným státním zařízením výrazně podprůměrné.

10. Hodnocení psychohygienických podmínek

Součástí žádosti o zařazení do sítě je posouzení hygienika. Uspořádání některých učeben je vzhledem k dopadajícímu světlu nevyhovující. Prostředí učeben postrádající jakoukoliv výzdobu je málo estetické, není motivující. Stravování žáků škola nezajišťuje, žáci mají možnost zakoupit si ve škole nápoje a omezený počet druhů cukrovinek. Rozvrh je sestaven s ohledem na víceoborové složení ročníku (až tři skupiny) a na zajišťování části výuky externími pracovníky. Z těchto důvodů nelze vždy dodržet obecné podmínky psychohygieny žáků ve skladbě a rozložení předmětů. Vyučování je zahájeno v 8 hodin a poslední hodina končí v 16:50 hodin. Přestávky jsou pětiminutové a desetiminutové, hlavní dvacetiminutová přestávka je zařazena po třetí vyučovací hodině.

Zlepšení psychohygienických podmínek vyžaduje zvýšenou pozornost zvláště ve zkulturnění pracovního prostředí žáků.

11. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Český jazyk

Český jazyk je vyučován odborně a pedagogicky způsobilým učitelem pro 6.-9. ročník základní školy. Sledovaná výuka byla na velmi dobré úrovni po odborné stránce, vedena v logických souvislostech. Studenti ve 2. ročníku SŠ spolupracovali s vyučujícím, projevovali o učivo zájem. Žáci SOU byli zcela pasivní, nespolečovali, neprojevovali ani zájem ani znalosti. V obsahu a náročnosti nebyla rozlišena hodina ve třídě nastavbového studia a středního odborného učiliště, pouze ilustrační text četl v SOU učitel, v SŠ žáci. Hodiny byly zaměřeny na informace o autorech a jejich dílech. Literární text byl použit jen jako ilustrace, nebyl využit pro rozvoj osobnosti žáků, pro výchovné působení, pro rozvoj komunikativních dovedností. V tomto ohledu koncepce výuky literatury neodpovídá požadavkům na profil absolventa.

Výuku českého jazyka lze hodnotit jako průměrnou.

Dějiny umění, oděvní výtvarnictví, zeměpis

Předměty jsou ve studijních oborech vyučovány bez odborné i pedagogické způsobilosti. Dobrá obsahová úroveň nebyla didakticky zpracovaná a fakta byla žákům předávána formou přednášky. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách (3 a 5), se nabízejí zajímavé formy práce, které nejsou využívány. Názoru výuky bylo dosaženo pouze ukázkami obrázků. Samostatná práce ani jiné aktivizující metody nebyly použity. Učebnice nebyly žáky používány, při zeměpisu pracovali s atlasy jen pro prostorovou orientaci.

Žáci nebyli rozvíjeni v oblasti dovedností, v aplikaci učiva, výuka postrádala výchovné působení, rozvoj samostatného myšlení, argumentace, vyjadřovacích schopností.

Sledovaná výuka byla jednotvárným předáváním správných a logicky upořádaných faktů s diktovaným zápisem, lze ji hodnotit jako spíše podprůměrnou.

Konstrukce střihů

Předmět je vyučován odborně bez pedagogické způsobilosti. Výuka probíhala na vysoké odborné úrovni, byla prováděna i aplikace učiva. Žákyně byly vedeny k precizní práci. Jednotlivé části byly vždy zdůvodněny, žákyně učivo pochopily a konstrukci správně provedly. Vyučující měla ztížené podmínky - nevyhovující tabule, na kterou nebylo možno průběžně rýsovat s využitím provedených výpočtů.

Sledovanou hodinu lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Odborné předměty

Odborné předměty jsou po odborné stránce vyučovány na průměrné úrovni. Pozornost vyžaduje motivace žáků, metody a formy práce, názornost a promyšlenost cílů jednotlivých hodin, aby byla zvýšena jejich efektivita. S výjimkou předmětu výpočetní technika není využíváno malého počtu žáků k individuálnímu přístupu a netradičním formám výuky. Výklad je často nahrazován čtením textu z učebnice. Chybí názorné pomůcky. Pro některé činnosti v hodinách nemají žáci potřebné znalosti, což opět snižuje jejich efektivitu. Při opakování probraného učiva měla většina žáků minimální znalosti.

Výuka odborných předmětů zvláště po metodické a didaktické stránce vyžaduje zvýšenou pozornost.

Odborný výcvik

Odborný výcvik oboru čalouník a truhlář probíhá ve vlastních dílnách školy v suterénu budovy. Žáci pod vedením mistrů odborného výcviku zvládají základní dovednosti. Truhláři nacvičují jednotlivé druhy spojů a podle vlastního návrhu zhotovují jednoduchý výrobek. Čalouníci k získávání potřebných dovedností využívají převážně zakázky na přecalounění nábytku. Vzhledem k minimálnímu počtu žáků je přístup mistrů individuální a odpovídá koncepci školy.

Odborný výcvik automechaniků je zajišťován prostřednictvím smluvního pracoviště v soukromém autoservisu. Žáci jsou připravováni na budoucí povolání zodpovědně s odpovídajícími nároky ve velmi pěkném pracovním prostředí a podmínkách za příkladného působení na celkový profesní růst.

Odborný výcvik oborů truhlář a čalouník vyžaduje zvýšenou pozornost s ohledem na materiálně-technické vybavení. U oboru automechanik je odborný výcvik veden na nadprůměrné úrovni.

12. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

V hospitovaných hodinách nebyla věnována péče výchovnému využití učiva, rozvoji osobnosti žáků, ovlivňování jejich hodnotových postojů, což se odráží i v nízké estetické úrovni tříd. Estetičnost prostředí byla po upozornění inspekce v jejím průběhu zlepšena.

Naopak vynikající úroveň má z hlediska utváření kulturnosti osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů vedení odborného výcviku žáků oboru mechanik-opravář pro motorová vozidla u soukromé firmy Nedvěd.

Sledovanému jevu zejména v oblasti teoretické výuky je třeba věnovat zvýšenou pozornost. Nadprůměrnou úroveň má vedení odborného výcviku na smluvním pracovišti soukromého autoservisu.

13. Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství ve smyslu § 46 zákona č. 258/1996 Sb. není poskytováno, výchovný poradce není ustaven. Profesionální orientaci žáků sleduje ředitel školy, spolupracuje s Úřadem práce Plzeň-jih. Umístění žáků je bezproblémové, umístění maturantů v oboru oděvnictví je již obtížné a tito se často vrací k řemeslu.

Výchovné poradenství ve smyslu zákona není poskytováno, nutné okamžité řešení.

14. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

V rámci zdokonalení přípravy žáků nabízí škola doučovací kroužky zejména českého jazyka, výpočetní techniky a cizích jazyků. V nabídce školy jsou i odborné a zájmové kurzy pro veřejnost. Každoročně je pro žáky školy organizován týdenní lyžařský kurz na Šumavě. V rámci jednotlivých předmětů navštěvují žáci odborně zaměřené výstavy především v Plzni.

Nabídka dalších aktivit je vzhledem k místu a velikosti školy na průměrné úrovni.

15. Hodnocení činnosti školských zařízení

Škola nemá žádná školská zařízení.

ZÁVĚRY

Koncepce a činnost školy vyžaduje zvýšenou pozornost zaměřenou na řízení školy, vedení povinné dokumentace, pedagogickou kvalifikovanost výuky, výchovné poradenství a zlepšení materiálně-technických podmínek.

V Rokycanech dne 9. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu .....Mgr. Ing. Ivan Veselý
v.r.....
členové týmu .....Mgr. Jarmila Mrázková v.r.....

Přílohy: Protokol o kontrole

Inspekční zprávu jsem převzal dne .....18. 11. 1998.....

razítko

Podpis ředitele školy ....Mgr. Stanislav Veverka v.r.....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	18. 11. 1998	Mgr. Veverka v. r.
Školský úřad:	26. 11. 1998	044 109/98-3407